

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Na pošti prejemati valja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemati valja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan valja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke valjajo 7 kr.
Naročnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in valja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 122.

V Ljubljani, v petek 30. maja 1890.

Letnik XVIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. junijem prične se nova naročba na

„SLOVENCA“,

h kateri najljubšeje vabi

opravništvo.

Cena naročnini razvidi se na glavi lista, a na naročnike, ki se oglašajo, pa ne določajo naročnine, se ne oziroma.

Irredentizem in Slovenci.

Med mnogimi skelečimi ranami, ki razjedajo avstrijsko državno telo, je izvestno jedna najnevarnejših „irredentizem“, to je, hrepenenje avstrijskih podanikov italijanske narodnosti po državnem združenju s kraljevino Italijo. Občudovati in obžalovati pri tej prikazni moramo, da nekateri možje te nevarne rane ne poznajo, ali poznati nočejo, da jo zakrivajo in zanikajo; še manj pa mislijo na sredstva, kako jo odpraviti in zaceliti.

Čuditi se pa ni toliko, ako irredentizmu na Dunaji ne privoščijo potrebne pozornosti, kajti tam je bila vlada v političnih in narodnih razmerah primorskih od nekdaj slabo ali vsaj površno podučena.

Pa tudi tržaški namestnik napredovanja državi sovražnega in nevarnega gibanja ne prizna, kajti kmalu po imenovanju primorskim namestnikom je namreč vitez Rinaldini pri neke svedčane priliki in v prisotnosti mnogoterih tržaških odličnjakov trdil, — da irredentizma v tej obliki, kakor ga rišejo slovanski politični časopisi v Trstu in Primorju, ni; da gibanju nekaterih prenapetnežev ni pripisovati resnega pomena; da so tržaški Italijani zvesti avstrijski državljudi, kojih patrijotizem se sme meriti z onim vsake druge narodnosti avstrijske.

To oslavljenje lojalnosti primorskih prebivalcev italijanske narodnosti dalo nam je povod naslednjim vsticam. Osvetliti hočemo nekoliko vrednost na visokem mestu govorenih besedij; preiskovati, ali se državi nevaren irredentizem v Trstu in Primorju res nahaja, ali ne; ter primeriti vdanost in patrijotizem Italijanov z zvestobo in domoljubjem Slovencev.

Začetkom tretjega desetletja v tem stoletju jele so se narodnostne in prekucijske ideje živahneje širiti po Evropi. Julijeva prekucija v Parizu je pa v prvi vrsti vplivala na Francije sosedo, na vročerkve Italijane, kajti v Italiji so bila od nekdaj plovita tla za kalitev revolucionarne ljulike. Samostalnost narodov videti je bila dosegljiva, dočim so jo prej nazivali domišljijo. Italijanski politiki jeli so resno misliti na združeno Italijo, bodisi v republikanske, bodisi v monarhične obliki. Možje Mazzini-jeve vrste ruvali in delali so že dolgo skrivaj, sedaj so se pa drznili na površje in rovati očito. Ponujali so svojemu narodu kipečo kupo narodne samozvesti in narodnega ponosa. Obljubovali so mu svobodno domovino in narodno nezavisnost. Omamljeno s spominom na nekdanje slavno, toda propalo moč in veljavo, taval je italijansko ljudstvo v propad revolucije, katera, ne zmeneč se za nevarnost in ovire, božje in človeško pravo z nogami

tepta, ter, kakor nas skušnja uči, pravi svobodi sama izkoplje grob.

Akoravno se namreč narodom pravica do samostalnega razvoja ne more zanikati, tako se narodna samostalnost vendarle postavnim potom more priboriti; pot krivice, pot neopravičene sile nima niti v privatnem, niti v javnem življenju povoljnega vspeha.

Prekucijske ideje rojile so v možganih vsega italijanskega prebivalstva; našle so pot v gradove plemenitašev, v skrivne sobe dam, v uradna poslopja, in slednjič tudi v priprosta stanovanja kmeta. Agentje potovali so križem dežele ter ljudstvo navduševali za narodno samostalnost in revolucionarne ideje. Trikrat že, v Napolju, v Piemontu in v manjših državah srednje Italije, poskusili so prekuciji izvesti svoje namene, toda avstrijska hrabrost in avstrijska bodala so jim jih preprečila. Avstrija je bila torej jedina zapreka narodnega združenja, jedina zapreka italijanske samostalnosti in nezavisnosti. Da bi to zapreko odstranila, združila se je piemonteska vlada z vsemi rodovi današnjega italijanskega kraljestva. To je bil torej vidni pričetek proti Avstriji obrnenega irredentizma.

Na srečo Avstrije pa je bil takrat vojaški poveljnik Lombardije in Venecije slavnoznani vojskovodja grof Radecki. Za čast Avstrije in nje obstanek vneti in skrbni maršal uvidel je, da so laške provincije najlepši, a tudi najnevarnejši del cele Avstrije. Čutil je, da se v Italiji vse skrivnostno giblje in vre. Opazoval je bistrim očesom vse korake revolucionarnih načelnikov. Radecki je kmalu pregledal revolucionarne načrte in po tem ravnal. Poročal je vse natančno na Dunaj; toda celo tako skušenemu državniku in vojskovodji, kakor je bil slaven maršal, niso državni verovali. Rogali so se mu in očitali, da gleda in vidi vse skozi črna očala, ter trdili, da je revoluciji vdanih le nekaj nemirnih, sploh pa brezvplivnih glav; da se pač znajo pripetiti kaki mali, pa lahko udušljivi izgredi; da italijansko ljudstvo Avstriji ni sovražno; osobito pa, da se ne sme dvomiti o lojalnosti večletnega zaveznika piemonteskega kralja Karola Alberta. Grofa Radeckega, zvestega in hrabrega Avstrijanca, so taka očitavanja pekla v dno srca. Ko pa le ni jenjal svariti pred brezskrbnostjo ip nebržnostjo, ter i nadalje slikal preteče nevarnosti, zameril se je pri dvornem bojnem svetu. Avstrijska civilna vlada v Milanu, pod vodstvom podkralja nadvojvode Rajnerja, na te razmere tudi ni obračala zadosti energične pozornosti in je mislila z zmerno popustljivostjo preprečiti vihar, ki so ga že oznanjevali oddaljeni bliski.

Iz te nebržnosti pa so se neprijetno vzdramili dunajski državni, ko so se dne 18. marca 1848 vsi zvonovi milanskih cerkv oglasili, vabeč Milance v boj proti avstrijskim „barbarom“, in k osvoboditvi domovine. Radecki in njegova hrabra vojska morala se je vzplamtelemu narodnemu fanatizmu umakniti iz Milana, in še le po slavnih, toda krvavih avstrijskih zmagah pri Kustoci, Mortari in Novari, kjer je izdihnil tudi marsikak slovenski vojak svojo hrabro dušo, zadušjen je bil krvavi upor, — toda ne še irredentizem.

Italijani so poskusili si priboriti samostojnost. Podlegli so, a obupali niso; irredentizem tlel je še nadalje. Čakali so na ugodnejšo priliko, katera se jim je ponudila deset let pozneje. Leta 1859 priboril si je irredentizem s pripomočjo Napoleona III.

po zmagi pri Magenti Lombardijo, in leta 1866 s pripomočjo naših današnjih „prijateljev“ Prusov tudi še Venecijo, kamor so priklopili za nasmeček tudi lepo število Slovencev.

Kar se je leta 1848 našim državnim modrijanom nemogoče zdelo, bilo je osemnajst let pozneje dognana stvar. Lombardije in Venecije za Avstrijo ni bilo več, — požrl jo je prikrivani in zanikani irredentizem.

Misliti je bilo, da je s pridobitvijo Lombardije in Venecije irredentovski želodec zadovoljen in napolnjen, da imajo irredentovci sedaj vse, česar so želeli in da bode sedaj vladal večni mir med Avstrijo in Italijo. Zatorej je smela Avstrija zadovoljna biti, da se je iznebila teh nevhvaležnih, nevarnih ter prekucijam vedno nagnjenih nekdanjih podanikov. A temu ni bilo tako. Komur se veliko dá, hoče še več imeti, in kdor je imel pri svojih ugrabnih poskusih količkaj sreče, postane predrzen. Tako tudi irredentovci. Hrepenijo še po južnih Tirolah, kjer naj bi bil Brener italijanska meja, dalje po Trstu in primorskih deželah ter po Istri. Enkrat se sliši, da mora Sava mejiti med Avstrijo in Italijo, drugi pot se imenujejo celo Karavanke. Ker je irredentizem začel iztegovati svoje kremplje sedaj naravnost po Slovenceh, moramo obračati nanj toliko več pozornosti.

Italijani so praktični in zviti ljudje ter si mislijo: v kalni vodi je lahko ribariti, poskusimo, morebiti pride zopet ugodna prilika za izvršbo naših nakan. Do tje pa delajmo na skrivem in pripravljajmo ljudstvo na tak mogoč slučaj.

Omenili smo že, da tudi pred letom 1848. dunajska vlada in tudi civilna vlada v Milanu niste hoteli spoznati preteče nevarnosti irredentizma, zanašajoč se tudi na lojalnost piemonteskega zaveznika Karola Alberta. Z nepravčasno prijenljivostjo so hoteli preprečiti vihar in z dobrikanjem popularnim možem. Tako se je bil malo pred revolucijo duševni načelnik prekucuhov grof Boromeo odlikoval z najvišjim avstrijskim redom — z redom zlatega runa — za njegovo rodoljublje. In ravno take in enake razmere vladajo žalibog tudi dandanes.

Italijanom na ljubo pritiskajo se Slovenci na steno. Izjave posameznih irredentovcev v Trstu in drugod, — kojih vsaka za-se znači hudodelstvo veleizdaje, glasovi irredentovskega časopisja, mnogoštevilne porotne obravnave radi veleizdaje, katere so se vršile celo v Ljubljani, Gradci, Inomostu itd., javne irredentovske demonstracije v Trstu, metanje petard, demonstracije italijanskih društev in visokošolcev, demonstracije irredentovskih poslancev v rimskem parlamentu, pobijanje oken na palači avstrijskega poslanika v Rimu — da še celo smrt Oberdankova na vešalih — vse to torej in še marsikaj drugega ne zadostuje vladi v dokaz, da irredentizem še živi, da je ravno tako nevaren za Trst in Primorje, kakor je bil nekdaj nevaren za Lombardijo in Venecijo. Tudi sedaj naši vladni in drugi listi trde, da italijanska vlada ni v nikaki zvezi z irredento, da sedaj vladajo prijateljski odnosi med obema državama, da Italijo veže z nami trodržavna zveza ter da se smemo na lojalnost te zveze v vsakem slučaju zanašati. To naj veruje, kdor hoče in naj se pomiri, mi pa ne moremo verovati in se ne pomiriti. Kedaj, vprašamo, bilo je mogoče trdno se zanašati na politične državne pogodbe? Nikdar! Dokler so pogodbe posameznih kabinetov koristno

nosne, drže se jih; ko se pa premeni politika in jenjajo koristi — razrušijo se, ako ne drugače pa z mečem.

Dokazali smo torej, da irredentizem še živi, da ima svoje stare korenine v Italiji, in da nas od tega prepričanja ne premakne nobeno zatajevanje in prikrivanje ter nobeno hvalisanje lojalnosti tržaških Italijanov, naj si prihaja od koder-koli.

Uvodoma navedli smo trditev, da se italijanski patrijotizem sme meriti s patrijotizmom vsacega drugega naroda avstrijskega.

V imenu naroda slovenskega usojamo si proti tej trditvi odločno protestovati. Avstrijskih Italijanov patrijotizem bi se smel morebiti s patrijotizmom madžarskim meriti, z onim Slovencev pa nikakor ne. To hočemo zopet dokazati.

Odkar vlada nad Slovenci Habsburška hiša, so oni za-njo prelivali kri na mnogoštevilnih bojiščih. Geslo: „Vse za vero, dom, cesarja“ bilo jim je vedno sveto. Leta 1848., ko se je v Italiji začel upor proti Avstriji, stali so v Italiji vsi slovenski polki in pokazali so, da so zvesti junaki od prvega do zadnjega, da ne pozabijo svoje prisega do zadnje kaplje krvi. Italijanski celi polki s častniki vred pa so pozabili sveto prisego na bojno bandero ter so se pridružili vstajnikom. Slovenci so se borili za Avstrijo in cesarski prestol, Italijani pa za združeno Italijo. Slovenskim vojakom delile so se zlate in srebrne svetinje hrabrosti, italijanskim begunom pa so se streljale svinčenke v njihova izdajalska srca. Slovenski polki borili so se tako hrabro, da je slavni Radecki klobuk raz glavo jemal, kadar jih je srečeval, italijanski izdajalci pa so sedeli kot vjetniki na trdnjavah. To je tedaj primera in razloček med avstrijsko-slovenskim in italijanskim rodoljubjem!

Početkom leta 1848. začele so se prekucije ne le na Laškem, temveč tudi po drugih avstrijskih deželah. Dunajski Nemci sanjari so o Velikonemčiji, Italijani so se borili za združeno Italijo, Madžari pa so hrepeneli po državni samostanosti — vsi pa z mečem v roki na pogin Avstrije. Slovenci so tudi tirjali svoje pravice, za svoj jezik v šoli in v uradu. A ponosno smemo naglašati, da tudi tedaj Slovenci niso hoteli priboriti si novih pravic s silo, ampak le postavnim potom. Slovenci se niso nikdar puntali ter se tudi nikdar ne bodo. Torej naše udanosti ne pustimo primerjati z ono naroda, iz kojega se je rodil Oberdank „e tutti quanti“.

Slovenci bili so in bodo cesarskemu prestolu nerazrušljiv steber, domovini pa in pravim svobodnim napravam nepremagljiv ščit. Za cesarja in njegove prednike prelivali smo kri, za Njega in Njegove potomce darovali bomo mi in naši potomci imenje in življenje, kadar in kjer bo treba.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. maja.

Notranje dežele.

Češko-nemška sprava. Dosedanje obravnave češkega deželnega zbora ne obetajo posebno ugodnega vspeha. Vendar pa ne smemo vse verjeti, kar pišejo oficijozni in nemški listi. Vprašanja, katera naj reši češki deželni zbor, so tako pomenljiva in zgodovinsko važna, da se ne morejo rešiti le s hitrimi podpisi. „N. Fr. Pr.“ trdi, da so se Čehi, veleposestniki in vlada ohladili za spravo, in da bi vlada prelomila besedo, ko bi Čehom v čeških okrajih dovolila češčino kot notranji uradni jezik. To pa je le sumničenje, ker doslej o tem ni bilo govora. Szepsov „Tagblatt“ pa jako surovo napada Čeha, češ, da niso zvesti svoji besedi in ne znajo varovati svoje narodne časti. Gospod Szeps naj bi skrbel najprej za svojo čast. Češki narod zná dovolj varovati narodno svojo čast, da ne potrebuje židovske pomoči.

Moravska. „Hlas Naroda“ svari Moravane, naj se varujejo krivih prorokov in agitatorjev, ki dohajajo v deželo begat narod. Mladočeška agitacija je le na škodo narodu, in to se utegne zgoditi tudi na Moravskem, ako bodo „mladi“ dobili vodstvo ter odstranili izkušene dosedanje voditelje.

Vnanje države.

Bolgarija. Iz Sofije se poroča 26. t. m. „Vaterlandu“: „Pri obravnavi skuša Panica zdaj na tega, zdaj na onega svojih sozarotnikov zvrniti vso krivdo. Istotako se hočejo zagovarjati drugi zatoženci. S svojim obdolženjem je dosegel Panica, da ni bil Kisov pri zaslišanju zaprisežena priča. Kalubkov je kot ruski podložnik pred sodiščem še svobodnejši; vse, kar hoče, lahko pové brez strahu, da bi mu vzeli besedo. Zato se je predrznil obdolžiti Stambulova, da je vedel za vso zaroto. „Le denarja

nismo imeli dovolj, da bi ga bili spravili na svojo stran“, rekel je Kalubkov pri zadnji obravnavi, proti čemur je državni pravdnik ugovarjal ter prosil sodišče, da naj ne pripušča tacihi prilizovanj. Nadalje je omenil Kalubkov, da so priče kupili, namreč slugo Paničevo Koleva, kateremu so dali 400 fr., da bi govoril proti Panici. To je potrdil tudi Risov z ozirom na Stambulova. Zatoženci se ravna po izreku: Calumniare audacter, semper aliquid haeret. Kar se tiče šifrovanih pisem in brzojavov, rekel je Panica, da imajo le trgovinski pomen, ne pa političnega; dočim je bil Kalubkov nekaj odkritosrnejši ter priznal, da so se tikali Macedonije; tam bi se morala pričeti zarota, a ne v Bolgariji (!). Tudi pričo dr. Mirkova, kateremu je nastavljal Panica revolver na prsi z ukazom, naj dobi še njegovega sorodnika Kisova za Paničev namen, skušajo zatoženci vplesti med sokrivce. „Dr. Mirkovu nismo mogli nič posebnega pri zaroti zaupati, razven tega, kar se tiče Kisova“, rekel je Panica pred sodiščem ter tako-le nadalje govoril: „Neko noč sem prišel k dr. Mirkovu in mu rekel: Izdani smo!“ Sicer nas ni bil nihče izdal, a rekel sem to samo zato, da bi bil videl, kaj bo on na to storil. Mirkov je bil tedaj v postelji in se je zelo prestrašil mojih besed. Potem sem še opomnil: „Vstani, da greva k Kisovu!“ Na to se je še bolj prestrašil in ni hotel k Kisovu. To me je pa zelo razdražilo in v najhujši jezi sem mu rekel: „Ti si strahopetec in ga silil, naj napiše vsaj nekaj vrstic Kisovu.“ Tega pisanja pa ni med akti, kar je pač umevno, kajti njegova vsebina je bilo potrdilo onega, kar sem povedal o Kisovu. Napisano je bilo: „Izdani smo, končajte stvar!“ S temi vrsticami sem šel k Kisovu. V hišo sem vstopil sam, drugi so se poskrili zunaj. Ta me je poprašal pred vsem o drugih vojaki, na kar sem mu odgovoril, da so že pripravljeni. Na to je jel tresti se in mi rekel: „Kako se ti mudi.“ Jaz sem ga pa zavrnil, da smo izdani, in da se mora vse hitro izvršiti. Vendar zapretil mu nisem niti z orožjem, niti z žuganjem. Ko bi se bil sporazumel z menoj, povedal bi mu bil za hišo, kjer me bode dobil.“ Nadaljevanje te izjave je znano, da je namreč Kisov objavil stvar vojnemu ministru in ta Stambulovu. Te podrobnosti pa do sedaj niso bile znane, in ker so zelo zaznamovalne, zdelo se mi je potrebno, da sem jih natančno po besedah Paničevih poročil.

Italija. Kakor se poroča iz severne Afrike v Rim, vlada popoln mir v deželah, ki mejé ob italijansko-afriškem ozemlju. Ras-Mangaša in Ras-Alula sta že pri večkratnih priložnostih obljubila zvestobo Italiji. Ras-Mangaša in general Orero v Masauahu sta izdala razglas ljudstvu podložnih pokrajin, v katerem naznanjata zopetni mir v sosednjih deželah. Ras-Mangaša je odlikoval grofa Antonellija in italijanske častnike, ki so ga spremljali, z največjo vojaško odliko Etiopije. Kralj Menelik je povzdignil Makonnena za njegove velike zasluge, katere si je stekel za sporazumenje Italije z Etiopijo, do jako visoke časti. Italijanska vlada namerava v Masauahu osnovati civilno upravo.

Nemčija. Kakor poročajo angleški listi, spremljal bode Caprivi nemškega cesarja na Angleško, da bode Salisbury-ja osebno zagotovil, da hoče tudi on v tistem smislu, kakor je pričel knez Bismarek, delovati za prijateljske razmere med Nemčijo in Anglijo. — Kakor so pisali časniki, nameravajo katoliški škofje imeti konferenco v Fuldi, kamor ne bodo prišli le pruski, temveč sploh nemški škofje. Sv. Oče Leon XIII. je pisal nadškofu Krementzu v Koloniji in omenil poleg socialnih nalog vzhodno-afriški misijon, ki je velikega pomena. Za ta misijon je že pripravljena kongregacija v augsburški škofiji, kateri je podeljen apostolski vikarijat. Škofje se bodo posvetovali o razširjenji te kongregacije ali o osnovi novega zavoda za vzhodno Afriko.

Izvirni dopisi.

Iz Borovnice, 28. maja. (Kratek odgovor g. J. Verbiču, predsedniku krajnega šolskega sveta itd.) Poročevalec „Slovenčev“ je bil še premalo skrben. Po nazorih „Narodovega“ pisatelja bi se moral imenovati skrbnega, ko bi bil že pred časom opozoril g. župana na to epidemično bolezen, da bi pri vseh enako postopal, kakor pri dveh hišah, in pri vseh enako izvrševal postavo. Tako bi bil lahko i nadalje gledé šole v zmislu zdravstvenega sveta postopal, da bi bila morala biti šola še nadalje zaprta, ker sedaj kakor prej in med „počitnicami“ je bila epidemična bolezen. Ako je mogoče šolarčke obvarovati epidemične bolezni sedaj, kakor prej — obvarovani bi bili tudi za časa „počitnic“. Tedaj po nazorih skrbnega — ??? — morala bi šola še dalje biti zaprta. Iz tega pa se vidi, da bi isti t. . . . pristojal bolj „razsvetljenemu“ nego „skrbnemu“ poročevalcu, ki še vedno trdi, da so počitnice prijetne.

Iz Ljubljane, 26. maja. (Pot čez Reber.) Pred par tedni je bila pot skozi zgorenjo „Reber“ nekoliko popravljena, tu in tam nastale globeli so bile s šuto zaravnane in s peskom posute, kar je bilo silno potrebno. Za to popravilo smo Reberčani

slavnemu mestnemu magistratu prav hvaležni; samo to je škoda, da nima poprava stalne vrednosti. Voda ob hudih nalih razdeva pot posebno na presledkih med stopnicami, kjer ni kamenitega tlaka, in kar je zaravnane, odplavi voda; pot pokaže stare svoje hibe, troški za popravo so zavrženi, Reberčani pa hodimo zopet po razkopani poti.

Nikakor ne zahtevamo in si tudi ne prisvajamo pravice, zahtevati, da bi hodili po parketni gladini; a to pa se nam menda ne bode v zlo štelo, ako opozarjamo kompetentne organe na nedostatke, in če tudi svojo željo in prošnjo v tej zadevi prilično objavimo.

Če se prav spominjamo, je slavni mestni občinski svet pri obravnavi mestnega proračuna za leto 1890 vzel tudi v poštev popraviljanje poti skozi Reber. Ta ukrep nas je zelo razveselil, uverivši nas, da tudi siromašno prebivalstvo ljubljansko ni pozabljen pri velečastitih naših mestnih očetih. Tukaj le to še dostavljamo, da bi gospóda blagovolila lepo namero pospešiti čim prej, tem bolje, ker se bojimo, da ne bi zopet zima prišla, in pot bi ostala, kakoršna je.

Koliko opreznosti nam je treba, da se pri hoji skozi Reber ne spodtaknemo, ne poškodujemo, ali svojih udov celó ne potaremo, kar se osobito po zimi rado dogaja. Res, božja previdnost in angelj varuh čuje nad nami in našimi otroci, ki tukaj ne samo skačejo, marveč starišem tudi pomagajo z donšanjem vode, drv in drugih domačih potrebščin.

Gredé po stopnjicah, katere so zdaj do 25 centimetrov, zdaj zopet samo 10 centimetrov visoke, moramo prav jastrebove oči imeti in dobro premeriti vsako stopnjico, da zadostno dvigujemo noge, korakajoč navzgor ali nizdolu. Kakošna hoja je to, naj razsodi stavbeni urad, ker pešci iz Rebrsi si ne prilastujemo pravice, izrekati o tem merodajnega mnjenja, dasi britko čutimo nedostatke te neusmiljeno slabe poti.

Res velika dobrota bi bila za nas, ko bi se ta pot korenito popravila; in če bi stala poprava vse poti na jedenkrat preveč, zadovolili bi se, ako bi se tekom dveh, treh ali štirih let vredila po oddelkih; v prvi vrsti pa bi se bilo lotiti poprave pod studencem in v njega bližini. Ker smo v Rebrsi večnoma revni delavci in razmerno malo občinskega davka plačujemo, ne moremo in ne smemo zahtevati, da bi se občinska blagajnica zaradi nas na jedenkrat obremenila.

Tudi nočemo predpisavati, kako naj se strmina vredi; mislimo pa, da bi nam bila hoja jako olajšana, ako bi se vsaki stopnjici k večjem 15 centimetrov višine odmerilo, škrbati majhni kamni z večjimi nadomestili in trdno vdelali, število stopnjic pomnožilo, presledki tako okrajšali in izravnali ter s kamnitim tlakom utrdili. Ob stopnjicah pod brežnim zidom pa bi kazalo poglobiti jarek za odtok deževnice; a tudi ta jarek bi moral imeti več strmecev; v premi meri ne bi bilo dobro, uravnati ga, da se vodi oslabi razdevna sila, ko dere raz da breg in zahaja na pot, ter odnaša peščeni posip, se pokazujejo robati tlakovi kosovi, ali pa se jame naredé tam, kjer je treba najvarnejše in najsigurnejše stopati.

V najtesnejši zvezi s prepotrebno prenapredbo poti skozi Reber je pa vprašanje, kaj storiti s parcelama g. Lahajnarja in ono nad potjo k studencu? Obe zemljišči ste na kvar reberske poti, ker ste brez škarpe in se prst in kamenje vedno vsipa ná-njo ter jo ponesnaži, če družega ne, da je taka, kakor zanikerna pot skozi najubožnejšo vás. Razdelitev teh zemljiščnih koščkov bila bi najkorenitejša odstranitev vsake neprimlik. A v to si ne upamo svetovati, ker mesto nima najmanjšega interesa pri tem. Apelujemo pa na dobrosrčnost g. Lahajnarja, ki revežem rad pomaga in si je s podporo mestnih siromakov že mnogo zaslug stekel, ter ga prosimo, naj bi omenjeni košček brega prepustil v last mestu, saj njemu itak ne koristi prav nič, ker tu ne seje, ne žanje, ne kosí, ne lovi in tudi menda nikdar hiše ne bode gradil; da bi pa kdo drugi ta brežec želel pridobiti si za stavbišče, to si komaj misliti upamo, zato naj se omenjeni gospod ohrabri in podari ono ped brega mestni občini s pogojem, da ona napravi ob poti trdno škarpo, breg nekoliko zaravna, nad bregom pot do zgornje hiše popravi in prostorček prepusti reberskim otrokom za letno igrališče. Naj se nihče ne smeje temu navšetu! Istina je, da se deca že sedaj igra pogostoma na tem vratolomnem bregu, toliko rajše se bode potem, ko se bode breg zaravnal. In

kdo bi ubogemu otroku ne privoščil ediniga veselja? Kdo more ugovarjati, da otrok ne potrebuje razvedrila v prostem zraku, ako so stariši primorani bivati v temnih, temnih, zaduhlih prostorih? Mar ne potrebujemo zdravih, trdnih delavnih moči? In kaj je usoda dninarjevega otroka? Kaj družega kakor da postane težak, kakor je njegov roditelj. Ugovarjalo se bode, da tak kraj ni za otroke, tu niso varni svojega življenja. Res je to; a kdo jim hoče in more družega odkazati? Kdo jim zabranjuje zdaj igro na klanec? Kdo jih varuje? Tega pa menda vendar nihče ne bode zahteval, da bi matere-delavke hodile s svojimi na javna igrališča, katerih v mestu skoraj nikjer ni; na skitem prostorčku v Rebri pa so otroci lahko strgani in umazani, in kar je veliko vredno, ostanejo blizu svojih mater. Prepričani smo, da se to lahko zgodi, ako se le hoče in človekoljubno dejanje bode našlo vsestransko priznanje in hvalo. Kakor se za olepšavo stolnega mesta mnogo stori, tako se bodo gotovo tudi te vrstice uvaževale v mestnem zboru. Slava Vincencijeva družba deluje jako zaslužno na korist družin, katere tare pomanjkanje; naj tudi na to stran — na razvedrilo otrok v prostem zraku — svojo pozornost obrača ter nagovori lastnika onega brega, da ga veledušno podari v omenjeno svrho mestni občini; ta dar bi bil velik kos kruha najpotrebnejšim revčkom. Lepo prosimo zanj.

Tej prošnji pridružujemo pa še jedno in ta meri na razsvetlavo stopnic. Pod studentem na voglu, kjer se pot nagloma zavije na stopnice v zgornji Reber, je krvavo potrebna vsaj majhna petroljka, ker ona na zadnji hiši vrh Rebri poti prav nič ne razsvetljuje. V temnih nočeh tava človek preko strmine, da mu je prav tesno pri srci, in če pride srečno po stopnicah do ovinka, oddahne še-le, ker je nevarnost za petami. Da bi zgorenja Reber ne delala dobro napetega ovinka, videlo bi se skozi in skozi; tako pa je ondi največja tema, kjer bi bila majhna luč prav umestna. Za to luč je že leta in leta jadikovanje, samo da je želja ostala le v Rebri, ne da bi bila prišla kdaj do ušes mestnega zbora. Trdno se nadejamo, da se bode tej potrebi takoj zadostilo, vzlasti dokler se pot ne popravi, kakor smo se drznili prej nasvetovati. Marsikaj bi še radi potožili o snagi, o studentu in poti do njega, a bojimo se, da se nam bode očitala nesramnost, katere lastnosti do sedaj nismo nikdar kazali pred svetom, dasiravno nas uboštvo in ljubezen do zdravega življenja močno sili k temu.

Ker smo se v tem dopisu dotaknili tudi parcele nad studentem, ob kateri drži stranska steza k hiši na griču (menda je lastnina nekega kondukterja), moramo še omeniti, da bi mestna gosposka že zavoljo reberske poti morala poseči vmes in dotičnega lastnika silila na popravo škarpe, ki je vsa porušena, da se je bati: „vse bode nekoč zagrmelo v graben in Reber zasulo“. Škarpa pod studentem je bila vlani popravljena, a le toliko, kolikor pripada na mestno občino; ravno pri ovinku pa je plaz, kjer se vedno prst z griča na pot usipa in jo zapira ter blati. Stranska steza k gorenji hiši pa je taka, da po zimi le z veliko težavo more človek do nje. Prigodilo se je dvakrat, da je bolnika bilo treba obhajati in da je duhovnik s cerkvenikom komaj prilezel do hiše. To osvetljuje dovolj, kakšna je ta steza. Mi le vzlic temu prosimo, pomagaj, kdor more!

Iz Zagreba, 15. maja. Glavna skupščina književnega društva sv. Jeronima je bila letos še-le 8. maja proti dosedanji navadi malo kasneje nego sicer. Večinoma pred domačimi zagrebškimi društveniki je sedanjí društveni predsednik kanonik Budicki v lepem govoru razjasnil sedanje stanje tega društva. Najpoprej je omenil, da je letos skupščina zato tako kasno sklicana, ker je hotel odbor njej predložiti gotove dogovore radi zidanja društvene hiše, kar pa tudi še sedaj ne more storiti, ker niso razprave radi zemljišča z mestnim magistratom vspele, kajti tamkaj, kjer misli društvo sezidati svoj dom, ni še prostor po novejši osnovi tako vreden, da bi se moglo početi že letos zidati. Počakati se mora tedaj s tem vprašanjem do prihodnje spomladi. Za tem pa je izvestil predsednik, kako je društvo napredovalo v zadnjih 12 letih. Leta 1878. je bilo vseh članov 4131, a zdaj jih ima 8758. Predsednik pravi, da se število udov sicer ne množi tako, kakor drugod pri sličnih društvi, posebno pri Mohorjevi družbi, vendar pa število raste, četudi počasi. Tukaj nam je pa še omeniti, da so vsi ti udje utemeljitelji z najmanjšim prineskom 5 gld. do naj-

večjega 15 gld., da se je tedaj vsa vplačana svota od teh članov uglavnčila, ter ima tako skoraj stalnejšo podlogo nego društvo Mohorjevo od svojih letnih društvenikov. Razun tega pa dobiva društvo lepe podpore od vlade, škofov in mnogo od zapisov vrlih rodoljubov. Društvo sicer ni razširjeno toliko med priprostim narodom, kakor Mohorjevo, kajti od vseh članov je samo 1317 kmečkih, kar je gotovo premalo, če pomislimo, da je društvo ravno za ta stan utemeljeno. Težko je seveda dati kmetu naenkrat 5 gld., saj še komaj goldinar dá, zato bi bilo dobro, da bogatejši stanovi vpisujejo siromašne v to društvo, kakor je to storil vrli književnik Trnski, ki je ves dar poklonjen na spomin njegovega petdesetletnega književnega delovanja v znesku 700 gld. podaril društvu, da se od obresti vsako leto vpiše šest učencev ali učenk iz njegovega rojstnega kraja v društvo sv. Jeronima. Na tak način bi se počasi pomnožilo število kmečkih članov ter postalo zares pravo národno društvo, kakor je društvo sv. Mohora.

Premoženja ima društvo 117.138 gld. To je zares lepa svota, s katero se dá kaj izvesti. Ta denar je naložen večidel v državnih papirjih, pa bi društvo rado, da si sezida svoj dom, ki bode nosil gotovo boljše obresti, nego dosedanja glavnica. Dom bi po proračunu stal 75.000 gld. Od srca želimo društvu, da srečno izvede čim prej to svojo koristno osnovo.

Društvo je izdalo za l. 1889. štiri knjige: „Danico“ (Koledar) za l. 1890; „Dobro dieto, dobar mladič, dobar muž,“ napisao župnik Cvjetko Gruber, prav lepa in koristna knjiga za odgojo mladine; potem „Zbirka koristnih pouka u kućanstvu i gospodarstvu“, priredio župnik Ivan Cerovski, prav praktična knjižica za kmeta, in konečno „Pripovedke za puk“ Lava Nikolajeviča Tolstega, iz ruskega preveli Ivan Z. Gojtan i Stjepan M. Lukić. Te pripovedke so pisane zares za narod, in če se že kaj prestavlja, je gotovo vredno, da se taki književni proizvodi narodu podajejo.

Za l. 1890. pa je upravljajoči odbor društva odločil štiri sledeče knjige za svoje članove: „Danica“ za l. 1891., ki se ima tiskati v 33.000 iztisih. Ta knjiga (koledar) je tako priljubljena, da se vsako leto vsa razprodá, čeravno se zdaj tiska že v tolikih iztisih. Druga knjiga je pripovedka „grof Borovački“, predelana od župnika Josipa Zarića. Dalje pridejo letos na vrsto „Ptice“ II. del od Davorina Trstenjaka, ki zna prav zabavno in poučno pisati za narod v svojem predmetu. Četrta knjiga je poučni spis za narod „o uljudnosti i čistoći“ od župnika Josipa Kotarskoga. Nadejamo se, da bodo vse štiri knjige zadostovale zahtevam društva in da bodo zares koristile priprostemu hrvatskemu narodu, ki je preveč zaostal v prosveti.

Društvo priporoča vsem prijateljem hrvatsko-slovenske vzajemnosti, da se tudi med njimi mnogi vpišejo kot članovi saj tretjega reda (enkrat za vselej 5 gld.)

Dnevne novice.

(XXV. redni veliki zbor) „Matice Slovenske“ bode v sredo dné 25. junija ob 5. uri popoldne v mestni dvorani. Vrsta razpravam: 1. Predsednikov ogovor. 2. Račun o društvenem novčnem gospodarstvu v dōbi od 1. januarja do 31. dec. 1889. (Računski zaključki so gg. društvenikom v društveni pisarni na ogled in jim bodo pri velikem zboru tiskani na razpolaganje.) 3. Volitev treh računskih presojevalcev. (§ 9. a dr. pravil.) 4. Proračun za l. 1890. 5. Letno poročilo o odborovem delovanju v dōbi od 1. junija 1889 do 31. maja 1890. l. 6. Dopolnilna volitev društvenih odbornikov. (Vsled smrti in po § 12. dr. pravil imajo letos izstopiti iz odbora: Gg. dr. Dolenc Hinko, Kermavner Val., Kersnik Janko, dr. Lampe Franc, Marn Josip, dr. Poklukar Josip, dr. Sust Ivan, dr. Tavčar Ivan, Tomšič Ivan in † Žolgar Mihael. V odboru pa še ostanejo: Gg. Bartel Anton, Flis Ivan, Grasselli P., dr. Gregorčič Anton, Gregorčič Simon, Hubad Fr., dr. Jarc Anton, Kržič Anton, dr. Lesar Jos., Levec Franc, Majciger Ivan, Navratil Ivan, Pieteršnik M., dr. Požar Lovro, Praprotnik Andrej, Robič Luka, Rutar Simon, Senekovič Andrej, dr. Sket Jakob, Stegnar Feliks, Svetec Luka, Šubič Ivan, Šuklje F., Suman Josip, Vavru Ivan, Vilhar Ivan, Wiesthaler Franc, Zupančič Anton, Zupančič Vilibald in dr. Zupanec Jernej. — Vsaj 16 odbornikov mora po § 12. dr. pravil navadno bivati v Ljubljani. Iz-

stopivši smejo biti zopet voljeni. — Pri volitvi odbornikov in istotako pri volitvi treh računskih presojevalcev [3. točka] se vtevajo tudi volilni listki taci družtenikov, ki sicer niso mogli priti sami k zboru, ki so pa vendar volilne listke poslali odboru z lastnoročnim podpisom tako, da ni suma zaradi kake prevare.) 7. Posamezni predlogi in nasviti. (Kdor želi v zmislu § 4. lit. a. dr. pravil staviti kak nasviti, mora ga po § 2. lit. a. opr. r. predložiti odboru in storiti to vsaj do 21. junija 1890. l., ako hoče, da pride v velikem zboru na razgovor.

V Ljubljani, dné 24. maja 1890.

Predsednik:

Josip Marn.

Blagajnik:

Luka Robič.

(Častnim občanom) je soglasno izvolil občinski odbor v Osilnici v svoji seji dné 24. t. m. preblagorodnega gospoda deželnega predsednika barona Winklerja.

(Odlikovanje.) Mil. g. Ignacij Orožen, vitez železne krone III. vrste in stolni dekan v Mariboru, je od sv. očeta Leona XIII. prejel dostojanstvo častnega protonotarja.

(Imenovanje.) Notarski kandidat v Trstu dr. Joahim Zencovich je imenovan za notarja v Sežani.

(Vmeščenje.) Prihodnjo nedeljo bode slovesno vmeščen preč. g. Jakob Bohinc, župnik in korar stolne cerkve v Mariboru.

(Trgovsko bolniško in pokojninsko društvo) priredi v nedeljo ob 9. uri v cerkvi Jezusovega Sreca redno letno slavnost s tiho sv. mašo za prospeh društva in vse umrše člane in društvene dobrotnike.

(Za vodomet) na Cesarja Jožefa trgu so večeraj popoldne mestni delavci pričeli kopati temelj. Stal bode med poslopjem finančnega ravnateljstva in Fabijanovo hišo pred sedanjim vodnjakom.

(Toča.) Iz Planine se nam poroča, da je na binkoštno nedeljo popoldne okolo 3. ure začela padati precej debela in gosta toča in je po vrteh, vzlasti na sadnem drevju naredila znatno škodo. Segla je od severne strani začeniši pri vasi Grčarjevec čez vso planinsko dolino.

(Umrl) je te dni na Záplazu, kakor se nam poroča, nad 90 let stari Matej Ersté, rodom Trebanjec, sedaj že redek starček iz Napoleonove dobe. Ko so l. 1809. prihajale francoske čete v deželo, bil je on takrat pastir pri Trebnjem ter je v strahu zbežal s tovariši v hosto. Bil je strojar in celo dolgo življenje zdrav kakor riba.

(Umrla) je tukaj dné 28. t. m. Karolina plem. Köhler, generalova vdova. Pogreb je bil danes popoldne.

(Ljubljanska dijaška in ljudska kuhinja) vabi vse člane, dobrotnike in prijatelje k občenemu zboru, ki bode dné 3. junija t. l. ob 6. uri zvečer na starem strelišči. Na dnevnem redu so: Poročilo o delovanju društva, poročilo blagajnikovo, volitev odbora in računskih preglednikov ter razni predlogi.

(Iz Krškega) se poroča: Kakor znano, vlomili so nedavno neznani tatovi v mavzolej grofa Auerperga na Turnu pri Krškem ter razbili krsto, v kateri leži truplo pesnika Antona Auerperga. Sodili so sprva, da so to storili tatje, ki so bili izpušeni z ljubljanskega Grada. Ta sodba pa bržčas ni utemeljena. Pripoveduje se, da je dan potem napala v Leskovci ponočnega čuvaja petvorica našemljenih, hrvatski govorečih ljudi ter ga izpraševala, kdo v okolici ima največ denarja. Vrši se preiskava. — Omenimo, da se je jednak zločin pripetil te dni v Sopronji na Ogerskem. Zločinci so na tamošnjem pokopališču vlomili v rakev imovite rodbine ter razbili krasno mramorovo krsto.

(Društvo „Pravnik“) v Ljubljani priredi izlet v Zatičino dné 15. junija.

(V Kopru) so se vršili sposobnostni izpiti od 19. do 24. t. m.; oglasilo se je 8 kandidatov in 3 kandidatnje.

(Katoliška družba) ima prihodnji torek, dné 3. junija, na Rožniku sv. mašo za društvenike ob 5. uri zjutraj z navadnim darovanjem za uboge iz Vincencijevе družbe.

(Górenje-avstrijska trgovska in obrtniška zbornica) je sporočila koroškemu deželnemu odboru, da se je v svoji seji dné 8. t. m. in pri družih prilikah izrekla za zgradbo krajše železniške zveze Trsta z notranjimi deželami, in sicer črte Divača-Loka-Ljubelj-Celovec-Liezen-Klaus.

(Trgovska in obrtniška zbornica) ima danes ob 6. uri sejo z naslednjim dnevnim redom: 1. Zapisnik zadnje seje. 2. Račun za leto 1889. 3. Semnji v Moravčah. 4. Tarifa za meso v Črnomlju. 5. Javna tehtnica v Sinjgorici. 6. Semnji v Račni. 7. Tržni

red v Kranjski gori. 8. Semnji v Velikem Cirknu. 9. Ustanovitev zadrug v okrajih Postojna. 10. O dopisih, zadevajocih železnice iz Loke v Divačo. 11. Naprava telegrafskih postaj v Hotečrščici in na Raki. 12. Pravila zadruga rokodelskih obrtov in bolniške blagajnice v Ribnici.

(Pod ključ) so djali v Šmariji pri Jelšah završkega cerkovnika, ker je bil pred sedmimi leti pregovoril svojega mejaša, da je zažgal svoja zavarovana poslopja. Med tem časom je tudi sam pogorel. Z mejašom sta se sprla, ker mu je namesto žganja nastavil salmijaka, da bi se ga znebil.

(Dražba.) Celjski okrajni odbor stavi nov most na okrajni cesti iz Celja v Rožno dolino. Dražba bo v okrajni pisarni v Celji v ponedeljek dne 2. junija. Delo se bo izklicalo brez železja za 432 gld.

(Strela) je udarila binkoštno soboto popoldné v skedenj posestnika Jenka v Podrečji nad Smlednikom. Škode je do 1500 gld. Ravno isti čas je udarila strela v brzojavno žico pri Medvodah ter stražnika tako omamila, da je bil nezavesten mnogo ur.

(„Mariton“) imenuje se pripoved, katero smo prejeli iz Zagreba. Spisal jo je za „Vienac“ znani hrvatski pisatelj Ljuba Babić (Gjalski) leta 1884. Ponatisnila jo je „Dionička tiskara“. Cena 30 kr.

Raznoterosti.

— Strašni nasledki žganja. Ameriški minister je omenil v svojem govoru v Vašingtonu strašnih posledic, katere povzročuje pitje žganih pijač. Med drugim je rekel. Deset let sem potrosile so Združene države v Severni Ameriki za alkohol tri milijarde. Vled pitja žganja je umrlo 300.000 ljudij, 100.000 otrok je moralo v blagotvorne zavode, 100.000 zločincev poslalo v ječo, 10.000 obolelo jih je vled vživanja žganih pijač na duho, nadalje je povzročilo žganje 1500 umorov, 1000 samomorov storilo 200.000 vdov in milijon sirot.

— Poštenost. Iz Budimpešte se poroča: Te dni je izgubil baron Fedor Nikolic na kolodvor gredé torbico, v kateri je imel blizu 40.000 gld. in dragoceno uro. Ko je prišel k dotičnemu oblastvu, da bi stvar naznačil, našel je že tam izgubljene reči. Denarje in uro je bil našel neki ključavničarski pomagač ter brž izročil oblastvu. Baron mu je podaril 100 gld. Vsekako nam ugaja bolj ključavničarjeva poštenost, kakor baronova radodarnost.

— Velike povodnji v Sibiriji. Iz Varšave se dne 16. t. m. poroča: Reka Tom v Sibiriji je prestopila bregove ter se vtila več milj daleč po planjavah. Zalila je človeška stanovanja in ljudi. Promet je popolnoma ustavljen. Najhuje je zadela povodenj vsekako ob Tomu ležeče mesto Tomsk, kjer ima Sibirija svoje vseučilišče.

— Nesreča na železnici. Iz Budimpešte se poroča: Dne 25. t. m. zvečer je zadel na ogerski državni železnici tovorni vlak ob osebnega, vsled česar so mrtvi štirje potniki in je več oseb težko poškodovanih. Zadnji vlak je odšel iz Gödöla ob desetih; imel je devet vagonov, v katerih je bilo največ črkostavcev, ki so v Gödöllu praznovali „majales“. Zadnji trije vagoni so bili prazni in sicer namenjeni za potnike, ki bi utegnili na poznejših postajah vstopiti v vagon. V Rokos-Csabo je prišel vlak z zamudo in se je ustavil pred kolodvorom na prostem. Potniki so se že pritoževali, da morajo v temi vstopiti v vagon. To je znova zamudilo vlak, radi česar so dali na obeh straneh znamenja, da vlaka še postojita. Mej tam je pripihal tovorni vlak iz Hatvana z 31. vagoni. Strojvodja in kurjač sta baje spala in vsled tega nista videle rudečega znamenja. Vlakovodja Göllenczir, ki je zapazil znamenje, hotel je vlak zavreti in z dotičnim znakom opozoriti strojvodjo. Ta se je vzbudil, toda v prvem trenutku ni zapazil znamenja in dal je še večji par. Vlak je drl še z večjo silo proti Rokos-Csabi. Tukajšnji železniški čuvaji so tekli proti vlakom in vpili: „Stojte!“ Naenkrat se je zaslišalo sto in sto glasov „Stojte!“ Ljudje so prihiteli k vagonom in vpili: „Reši se, kdor se more! Ven skočite!“ Mnogim se je posrečilo. Nastala je strašna gneča in v tem trenutku je vdaril tovorni vlak z vso silo ob osebni vlak. Potniki, katerih je bilo še veliko v vagonih, začutili so dva silna sunka, vrglo jih je s sedežev. Krik in tarnanje je takoj napolnilo temno noč. — Strašan je bil pogled, ko so čuvaji razsvetlili nezasišano nesrečo. Zadnji trije vagoni so se razdrobili na drobne koščke. Drugi štirje vagoni so bili zmečkani, peti vagon je prevrten ležal; vozove za prtljago je vrglo s tira daleč v stran. Vsi drugi ostali vagoni so več ali manj poškodovani. Stroj tovarnega vlaka se je zaril v strte vagon, kotel je bil poškodovan in par je s strašnim vršenjem šumel iz njega. Vršenje je prevpilo tarnanje poškodovancev in vzdihovanje potnikov. Ta strašan prizor je trajal tri četrt ure. Mrtvece so dobili izpod zdrobljenih vagonov ob dveh po polnoči, ko je prišel iz Budimpešte rešilni vlak.

Telegrami.

Belgrad, 29. maja. Finančno ministerstvo je razpisalo ponudbo za dobavo 6 milijonov srebrnega denarja do 31. oktobra t. l.

Sofija, 30. maja. Vojno sodišče je obsodilo Panico zaradi zarote proti življenju kneza in ministrov in proti vladi s tujo pomočjo na smrt z ustreljenjem in priporočilom pomiloščenja. Kalubkov je obsojen na devetletno, poročnik Ricov in Arnaudov na šestletno, častniki Tatev, Čavdarov, Molov in Kesinov na triletno, Stefanov na petmesečno ječo. Ostali so bili oproščeni.

Pariz, 29. maja. Policija je prijela 15 mladih Rusov, pri katerih je našla več pa-

pirjev in streliva. Med njimi so tudi štiri ženske.

Umrli so:

28. maja. Henrik Zirkelbach, hišni posestnik, 62 let, Opekarska cesta 33, pljučnica. — Jovana Muzlovič, sprevednikova hči, 1 dan, Hradeckega vas 13, oslabljenje. — Karolina pl. Köhler, generalnega majorja vdova, 64 let, Stari trg 2, marasmus.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	razkoma v mm	toploma po Celziju			
7. u. jut.	732.6	21.4	sl. jzad.	jasno	10.00
29. 2. u. pop.	733.6	22.0	svzhod	"	dež
9. u. zveč.	735.4	13.8	szapad	"	
Srednja temperatura 19.1° za 2.6° nad normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

30. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	89 gld. 05 kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16 %	89 " 70 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 20 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 50 "
Akcije avstr.-ogerske banke	966 " " "
Kreditne akcije	305 " 50 "
London	116 " 70 "
Srebro	" " " "
Francoski napoleond.	9 " 32 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 56 "
Nemške marke	57 " 40 "

Tržne cene v Ljubljani

dne 28. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 97	Špeh porojen, kgr.	— 68
Rež,	5 36	Surovo maslo,	— 70
Jecmen,	5 4	Jajce, jedno	— 2
Oves,	3 57	Mleko, liter	— 8
Ajda,	5 20	Goveje meso, kgr.	— 58
Proso,	4 87	Telecije	— 56
Koruza,	4 71	Svinjsko	— 62
Krompir,	3 57	Koštrunovo	— 40
Leca,	12 —	Pisanece	— 45
Grah,	14 —	Golob	— 18
Fižol,	9 —	Seno, 100 kgr.	1 78
Maslo,	kgr. — 91	Slama,	1 96
Mast,	— 70	Drva trda, 4 mtr.	6 20
Špeh svež,	— 60	" mehka, "	4 20

Zadruga brivcev in vlasuljarjev ljubljanskih

naznanja slavnemu občinstvu, da bodo pričenshi s 1. junijem brivnice in vlasuljarnice

ob nedeljah in praznikih od 3. ure popoldne zaprte. (12—3)

Tu j e l.

27. maja.

Pri Stonu: Neymaier, Rauchenberger, Mucksehe, Lippitsch, trgovci, Anotorlič, vsi z Dunaja. — Leopold pl. Albrecht, umetni vrtnar, iz Nemčije. — Zupan, duhovnik, iz Vipave. — Dabrovska iz Pulja. — Budicki iz Zagreba. — Pokorny, e. in kr. major v pokoju, iz Celja. — Vukadinovich, e. in kr. stotnik, iz Celja. — Stampf iz Tirolskega. — Hrovatin iz Trsta. — Zeiringer, vodja, iz Grada. — Zelsacher iz Trga.

Št. 9021.

Razglas.

(3—3)

V dodatku k tuuradnemu razglasu z dne 8. t. m. št. 8349 opozarja podpisani magistrat, da je **prepovedano psom dajati torbe**, napravljene **samo iz mehkega usnja**, ker te torbe ne zabranijo grizenja.

Prestopek te prepovedi smatral se bode kot prestopek pasjega kontumaca in kot tak postavno kaznoval.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 24. maja 1890.

Sargove glicerinske specijalitete.

Odkar sta izumila glicerinske specijalitete F. A. Sarg in Karol Sarg, rabi jih Mjeno Veličastvo cesarica in drugi udje cesarske naše rodovine kakor tudi mnoge tuje knežje rodbine. Te specijalitete priporočajo: prof. baron Liebig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissel, cesarski svétnik pl. Scherzer itd. itd., dvorna zobozdravnika Thomas na Dunaji in Meister v Gothi itd.

Glicerinsko milo, pravo, neponarejeno v papirji 60 kr., v škatljici 65 kr., v deščicah po 3 koščke vkupe 90 kr., v škatljici po 3 koščke 60 kr. Medeno glicerinsko milo v zavitku po 3 koščke 60 " Tekoče glicerinsko milo v steklenici 65 "

(Najboljše sredstvo za razkave roke in nečisto polt.) Glicerinska ustna krema v steklenici 50 " Glikoblastol (sredstvo za lepe lase in odstranjenje lišajev itd.) v steklenici gld. 1.— Toaletno karbol-glicerinsko milo v zavitku po 3 koščke 1.20 " glicerinska zobna krema po —.35 "

KALODONT, (Izvrstno sredstvo za lepe svetle zobe.)

F. A. Sargov sin & comp., c. in kr. zalagatelj na Dunaji.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah. — V Ljubljani pri lekarnarjih Ludoviku Grečelju, Vilj. Mayerju, Gabr. Piccoliju, Iv. Svobodi, pl. Trnkoczyju, dalje pri C. Karingerju, Josipu Kordinu, Petru Lassniku, M. F. Suppanu in Antonu Krisperju. (20—12)

OLJNATE BARVE

V

kositarskih pušicah po pol in jeden kilo priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

(15)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.